

Dział IVb

Podatek dochodowy od osób fizycznych.

Prowadzący: Przemysław Szot

IVc Podatek PIT

Pytanie 1.

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

1. UWAGI OGÓLNE

Zgodnie z art. 6 ustawy o PIT – małżonkowie mogą rozliczyć się z podatku dochodowego samodzielnie lub wspólnie. Z rozliczenia wspólnego mogą skorzystać małżonkowie, którzy:

- 1) podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (z wyjątkami określonymi w ust. 3a art. 6 ustawy o PIT),
- 2) pozostający w związku małżeńskim i we wspólności majątkowej przez cały rok podatkowy lub w przypadku, gdy związek małżeński został zawarty w trakcie roku podatkowego, od dnia zawarcia związku małżeńskiego do ostatniego dnia roku podatkowego,
- 3) złożą wspólny wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym (wtedy mogą być opodatkowani łącznie od sumy swoich przychodów, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot pomniejszających

W takim przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.

Powyższa zasada stosowana jest także, gdy jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód jest opodatkowany zgodnie ze skalą podatkową lub osiągnął dochody w wysokości niepowodującej obowiązku uiszczenia podatku

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. WNIOSEK

Wniosek o łączne opodatkowanie może być wyrażony przez jednego z małżonków (w zeznaniu podatkowym) i taki wniosek traktuje się na równi ze złożeniem przez niego oświadczenia o upoważnieniu go przez jego współmałżonka do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie ich dochodów.

Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

3. OGRANICZENIA

Możliwość skorzystania z łącznego opodatkowania małżonków jest wyłączona w przypadku, gdy chociaż jeden z małżonków:

- 1) stosuje przepis art. 30c ustawy o PIT tj. rozlicza się na zasadzie podatku liniowego lub
- 2) stosuje przepisy ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy (tj. najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze zwane również „najmem prywatnym”)
- 3) podlega opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym
- 4) podlega opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

4. OPODATKOWANIE W PRZYPADKU ŚMIERCI MAŁŻONKA

Łączne opodatkowanie dochodów małżonków między którymi istniała w roku podatkowym wspólność majątkowa, może być także zastosowany na wniosek podatnika, który:

- 1) pozostawał w związku małżeńskim w roku podatkowym
- 2) małżonek podatnika zmarł w trakcie roku podatkowego albo zmarł po upływie roku podatkowego przed złożeniem zeznania podatkowego za ten rok.

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

5. MAŁŻONKOWIE Z ZAGRANICZNĄ REZYDENCJĄ

Zasady i sposób opodatkowania wspólnego odliczenia mają zastosowanie również do:

- 1) małżonków, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
 - 2) małżonków, z których jeden podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Rzeczypospolitej Polskiej a drugi ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej
- jeżeli osiągnęli podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody w wysokości stanowiącej łącznie co najmniej 75% całkowitego przychodu osiągniętego przez oboje małżonków w danym roku podatkowym i udokumentowali certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Jednocześnie wyłączenia omówione wcześniej stosujemy w tym zakresie odpowiednio.

Pytanie 1

Omów instytucję łącznego opodatkowania małżonków w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

5. MAŁŻONKOWIE Z ZAGRANICZNĄ REZYDENCJĄ

Za całkowite przychody, uważa się przychody osiągnięte ze źródeł określonych w Ustawie o PIT, bez względu na miejsce położenia tych źródeł przychodów.

Przepisy o wspólnym rozliczeniu nierezydentów stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, **do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.**

Na żądanie organów podatkowych podatnicy rozliczający się wspólnie z małżonkiem są obowiązani udokumentować wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym, przedstawiając zaświadczenie wydane przez właściwy organ podatkowy innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, w którym osoby te mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych lub inny dokument **potwierdzający wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym.**

IVc Podatek PIT

Pytanie 10.

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

Pytanie 10

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

1. DEFINICJA UMOWY POŻYCZKI

Zgodnie z art. 720 k.c., przez umowę pożyczki, dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Kodeks cywilny nie rozstrzyga kwestii czy umowa pożyczki ma charakter odpłatny, tak więc zasady odpłatności strony umowy pożyczki mogą ustalić dowolnie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów k.c.

Odsetki od pożyczki są przychodem, jeżeli zostały faktycznie otrzymane (zgodnie z zasadą zawartą między innymi w art. 11 Ustawy o PIT).

Pytanie 10

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

2. ZRYCZAŁTOWANY PODATEK DOCHODOWY

Zgodnie z art. 30a ust.1 UPDOF od uzyskanych dochodów (przychodów) z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej, pobiera się **19% zryczałtowany podatek dochodowy**.

Pytanie 10

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

3. ZASADY OPODATKOWANIA POŻYCZEK PRZEZ OSOBY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

Odsetki od pożyczki mogą być zakwalifikowane jako przychód z kapitału pieniężnego (art. 17 ust. 1 pkt 1 UPDOF) lub jako przychód z prowadzonej działalności gospodarczej (art. 14 ust. 3 pkt 2 UPDOF).

Kryterium zakwalifikowania do jednej z tych kategorii jest ustalenie, czy podatnik prowadzący działalność gospodarczą prowadzi również działalność w zakresie udzielania pożyczek, wówczas otrzymane przez niego odsetki od udzielonej pożyczki będą przychodem z prowadzonej działalności gospodarczej.

W takiej sytuacji przychód z odsetek od pożyczki będzie opodatkowany na zasadach ogólnych, tj. według obowiązującej skali podatkowej (art. 27 ust. 1 UPDOF) lub według stawki liniowej (art. 30c ust. 1 UPDOF).

W przypadku, gdy udzielanie pożyczek nie wchodzi w zakres prowadzonej działalności gospodarczej pożyczkodawcy, to odsetki od udzielonej pożyczki będą opodatkowane stawką 19% i podmiot wypłacający zobowiązany jest jako płatnik potrącić odpowiednio naliczony podatek.

Przy wypłacie odsetek na rzecz osób fizycznych objętych nieograniczonym obowiązkiem podatkowym w Polsce stawka podatku wynosi 19% wartości wypłaconych środków.

Pytanie 10

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

4. POŻYCZKA NIEOPROCENTOWANA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 maja 2010 r. sygn. akt I SA/Łd 323/10 orzekł, iż nieoprocentowana pożyczka to nieodpłatne świadczenie będące przychodem do opodatkowania. Jego wartość ustala się przyjmując, że jest on równy odsetkom, jakie musiałby zapłacić pożyczkobiorca, gdyby zaciągnął pożyczkę na rynku (por. też wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7.12. 2004 r., sygn. akt FSK 776/04).

Zatem, jeżeli pożyczka jest udzielana przez przedsiębiorcę osobie fizycznej i jest nieoprocentowana, wówczas pożyczkobiorca uzyskuje przychód z nieodpłatnego świadczenia i powinien odprowadzić podatek. Tak też w interpretacji indywidualnej z dnia 4 lipca 2022 roku stwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej 0115-KDIT1.4011.243.2022.1.MT

Inaczej kwestia przedstawia się z pożyczkami udzielanymi od rodziny lub osób „znajomych”. Zgodnie bowiem z treścią interpretacji indywidualnej z dnia 2 września 2022 roku Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej 0114-KDIP3-1.4011.722.2022.1.KF, taka pożyczka może być nieoprocentowana i nie powstanie zobowiązanie do zapłaty podatku; „(...) skoro strony umowy pożyczki ustaliły, że pożyczka została udzielona bez jakiegokolwiek wynagrodzenia dla pożyczkodawcy za udostępnienie pożyczkobiorcy kapitału, oznacza to, że udzielona pożyczka ma charakter nieodpłatny. Zatem, nieoprocentowana pożyczka, którą zaciągnął Pan wraz z żoną od osoby niespokrewnionej, nie spowoduje powstania po Pana stronie przychodu z tytułu nieodpłatnego świadczenia. Tym samym, nie jest Pan zobowiązany do zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych.”

Pytanie 10

Omów zasady opodatkowania podatkiem dochodowym odsetek od pożyczek uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

5. UMOWY O UNIKANIU PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA

Przy opodatkowaniu odsetek od pożyczek należy mieć na względzie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie (niezapłacenie) podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem udokumentowania dla celów podatkowych miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji (art. 30a ust. 2 UPDOF).

Definicja certyfikatu rezydencji jest zawarta w art. 5a ust. 21 UPDOF i oznacza zaświadczenie o miejscu zamieszkania podatnika dla celów podatkowych wydane przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca zamieszkania podatnika.

**Dziękujemy
za uwagę**

Prowadzący: Przemysław Szot